

ZŠ Rýmařovská 15, Bruntál

příspěvková organizace

Program poradenských služeb ve škole

školní rok

2025/2026

Zpracoval/a: **Mgr. Žaneta Vondrová, Mgr. Petr Brada**

Za věcnou správnost odpovídá: **Mgr. Veronika Černotová**

Schváleno: 1.9.2025

Charakteristika školy

Základní škola, Bruntál, Rýmařovská 15, příspěvková organizace, je plně organizovanou školou s devíti postupnými ročníky. Realizován je vzdělávací program pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v Základní škole a v deseti postupných ročnících Základní školy speciální. Vymezeny jsou rovněž prostory pro diagnosticko-poradenské pracoviště SPC a ŠD. Trvale chybí prostory pro zřízení odborných učeben a výrazně zejména odpovídající tělocvična, která by byla součástí výukového komplexu. Prostorové členění učeben odpovídá hygienickým požadavkům a zákonným normám ve smyslu výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola je umístěna v klidné, okrajové části Bruntálu, v sousedství tzv. Západní lokality. Učební pavilony jsou obklopeny prostornou školní zahradou.

Personální zajištění poradenských služeb

Ředitel školy:

Zodpovídá za realizaci preventivního programu. Sleduje efektivitu prevence rizikového chování. Sleduje problémy v kontextu celé školy a dělá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole. Svolává v případě potřeby výchovnou komisi za účasti rodičů, pedagogů, pracovníků orgánů péče o dítě, psychologů apod.

Metodik prevence

Metodik prevence vytváří společně s výchovným poradcem dokument o podpoře poradenských služeb ve škole, podílí se na jeho realizaci a koordinuje činnost pedagogů. Komunikuje s učiteli v oblasti primární prevence, mapuje výskyt rizikového chování na škole, v případě vzniklého problému dává podněty k možné nápravě. Spolupracuje s vedením školy, výchovným poradcem, ostatními učiteli, okresní metodikem prevence, psychologem, institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence. Koordinuje předávání informací o problematice rizikového chování ve škole, dokumentuje průběh preventivní práce školy. Účastní se schůzek metodiků prevence v daném okrese.

Výchovný poradce

Výchovný poradce koordinuje společně s metodikem prevence aktivity školy v oblasti prevence. Aktivně nabízí učitelům a žákům možnost poradit se o svých problémech. Zaměřuje se na žáky, kteří jsou ohroženi ve svém vývoji, sebepojetí, komunikaci s druhými. Učitelé informují výchovného poradce o případech výskytu agresivního chování ve třídě, signálů o potížích žáka (osobnostní, rodinné, vztahové), náhlém i trvalém neúspěchu v učení, obtížné komunikaci, konfliktu s rodiči, porušování pravidel soužití ve škole žákem, krádežích ve třídách. Výchovný poradce navrhuje opatření, navrhuje řediteli školy svolání výchovné komise, vede individuální konzultace s dětmi, s rodiči, informuje o možnostech odborné péče a další pomoci (adresář sociálních služeb, linku bezpečí apod.). Jedná se sociálním odborem. Konzultuje problémy s odbornými pracovišti – SPC, PPP.

Pedagogové

Věnují se v rámci výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, učí podle principů a metod v rámci koncepce školy. Provádějí průběžnou diagnostiku žáků a třídy, na pedagogických radách vzájemně hodnotí uplynulé období, konzultují případné problémy, navrhují opatření. Třídní učitel je v kontaktu s rodiči žáků své třídy prostřednictvím třídních schůzek, osobních setkání a dalších možností komunikace (např. e-mail, žákovská knížka...).

Identifikační údaje Školního metodika prevence

Školní metodik prevence: Mgr. Žaneta Vondrová

Konzultační hodiny: čtvrtek 12: 30 – 14:00

Telefonický kontakt: +420 730 823 767

E-mail: zanetavondrova@seznam.cz

Přehled vybraných platných předpisů pro oblast prevence rizikového chování na úrovni školství

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).
- Vyhláška č.72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb.
- Vyhláška MŠMT ČR č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků, studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

Úkoly

- Rozvíjet osobnost žáka, posilovat jeho pozitivní vlastnosti.
- Zlepšovat sociální, psychické a estetické prostředí ve škole, vytvářet bezstresovou atmosféru. Udržovat pozitivní vztahy ve třídách.
- Pokračovat v diagnostice vztahů v problémových třídách, snažit se o jejich zlepšení.
- Zapojovat žáky do mimoškolních aktivit, učit je účelně trávit volný čas.
- Zlepšovat mezilidské vztahy, podporovat vzájemnou pomoc nejen mezi jednotlivci, ale mezi třídními kolektivy.
- Stálou pozornost věnovat problémovým žákům.
- Věnovat pozornost vývoji klimatu ve spojovaných třídách, kde se objevuje řada problémů, aktuální situaci řešit.

- Věnovat zvýšenou pozornost projevům šikany.
- Úzce spolupracovat s Městskou policií a Policií ČR, využívat jimi nabízené besedy.
- Dle možností se zúčastňovat školení a besed s tematikou prevence sociálně patologických jevů.

Projevy a problémy spojené s výskytem rizikového chování ve škole

Většina žáků naší školy vyrůstá v nepodnětném, sociálně a ekonomicky chudém prostředí, kde i rodiče vykazují známky rizikového chování. Rodiče často o své děti nejeví zájem, nepřiměřeně je využívají k péči o mladší sourozence nebo je příliš trestají. Proto, ačkoliv se zdá, že rizikového chování naši žáci vykazují mnoho, je důležité při koncepci preventivních aktivit z tohoto faktu vycházet, ale zaměřovat se spíše na rozvíjení pozitivního potenciálu rizikově se chovajících dětí (tzv. residenční přístup).

Cíle

Hlavním cílem je dosažení vyšší míry informovanosti žáků školy ohledně výše zmíněných oblastí rizikového chování a působení na postojovou složku osobnosti s cílem ovlivnit toto chování.

Dílčí cíl vedoucí k naplnění cíle hlavního je zabezpečení interaktivních preventivních programů v potřebné četnosti a intenzitě. Jako další **dílčí cíl** si stanovujeme udržet stávající nabídku volnočasových aktivit pro žáky škola a udržovat jejich zájem o aktivní trávení volného času. Poslední **dílčí cíl** si klade za úkol rozvíjet třídnickou práci se žáky, posilovat pozitivní sociální vazby ve třídě a škole, rozvíjet sociálně efektivní chování na úkor rizikového jednání a nastolit ve třídě atmosféru důvěry a jasně vymezených hranic a pravidel.

Předcházení projevům rizikového chování:

1. Prevence školní neúspěšnosti

STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ A ŘEŠENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI

Příčiny školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je problémem, jehož řešení vyžaduje náročnou práci s žákem, velmi často v součinnosti s rodinou žáka. Školní neúspěšnost je obrazem i důsledkem individuálních rozdílů, jednak v osobnosti žáků (např. v úrovni a struktuře nadání,

charakteru, zájmu o učení, v emotivitě, motivaci, harmoničnosti či disharmoničnosti osobnosti), jednak v oblasti jejich výkonnosti ve škole a v jejich rodinné výchově. Neúspěch je často způsoben souborem příčin, které je třeba dobře rozpoznat. Nejčastěji má na školní úspěšnost nebo neúspěšnost vliv:

- osobnost dítěte – speciální vzdělávací potřeby žáka (např. snížená inteligence, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, poruchy učení, poruchy chování a jiné zdravotní komplikace)
- odlišné kulturní prostředí a odlišné životní podmínky (nepodnětné rodinné prostředí, žáci ohrožení sociálně nežádoucími jevy, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole - mezi kamarády, ve třídě, vztah s učitelem)

Řešení školní neúspěšnosti

V první řadě je nutné podrobit dítě kvalitní pedagogické, speciálně-pedagogické a případně psychologické diagnostice, aby byly odhaleny konkrétní příčiny školního neúspěchu. Diagnostika žakových možností, učebních stylů a vzdělávacích potřeb pak umožní nastavit vhodná podpůrná opatření. Je potřeba reagovat včas tak, aby žák byl schopen nastavená podpůrná opatření akceptovat a produktivně zužitkovat. Podpůrná opatření jsou volena individuálně na základě zjištěných vzdělávacích potřeb žáků. Jedná se zejména o:

- individuální přístup (motivace, akceptování osobního pracovního tempa, vhodné metody a formy práce)
- přímou intervenci učitele
- poskytování individuálních konzultací a doučování
- vypracování plánu pedagogické podpory
- vypracování IVP

Postup při řešení školní neúspěšnosti:

- Práce se žákem
- Zvýšená spolupráce s rodinou žáka
- Práce se sociálním klimatem třídy

Rodiče jsou informováni o výsledcích vzdělávání svých dětí zápisy v žakovských knížkách, v rámci konzultačních hodin a rodičovských schůzek. V první fázi zde třídní učitel, popř. učitel

daného předmětu, ve kterém žák neprospívá (vyučující vyhodnotí vývoj jako rizikový) informuje zákonného zástupce a společně se domluví na dalším postupu.

- V případě, že zvolený model není funkční, TU domluví jednání s rodiči a žáky, kteří neprospívají
- Je stanoven termín další schůzky, při které se vyhodnotí úspěšnost zvoleného postupu - jednání s rodiči a jeho koordinaci a realizaci odpovídá třídní učitel, popř. výchovný poradce.
- Podle zájmu je možné využít individuální konzultaci žáka s výchovným poradcem (případně rodičů, žáka a VP) - diagnostika školní neúspěšnosti a poradenství (např. nastavení podpory při učení, zjištění učebních stylů).
- Při vysoké absenci žáka se koná jednání s rodiči preventivně - TU, žák a rodič
- Na závěr školního roku je v případě potřeby podpora vyhodnocena na společné schůzce s rodiči a žákem (případně v pololetí při ukončení podpůrných aktivit, pokud žák překoná obtíže).
- V rámci sociálního klimatu třídy je také možné využít pozitivních sociálních vazeb v kolektivu, kdy si žáci v rámci třídy poskytují při výukových obtížích jednoduššího charakteru podporu vzájemně (žáci doučují své spolužáky).

Ukazatele úspěchu:

- podpůrný studijní plán, tj. stanovení přiměřeného obsahu učiva – učitel stanovuje obsah učiva určený k osvojení v rozsahu, který odpovídá žakovým vzdělávacím možnostem (intelektovým i sociálním).
- zadávání pravidelných úkolů vycházejících ze stanoveného obsahu učiva, tj. podpůrného plánu – zadání práce pro domácí přípravu - dílčí úkoly odpovídající žakovým vzdělávacím možnostem,
- možnost plnit zadané úkoly ve volných hodinách ve škole, možnost doučování
- užívání podpůrných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu

- používání podpůrných pomůcek při samostatné práci – přehledy, tabulky, kalkulačky, nákresy, aj. dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu
- individuální práce se žákem v rámci individuálních konzultací i v rámci vyučovací hodiny – pomoc žákovi odstranit výrazné mezery v učivu, podpora při výuce při výkladu nového učiva • domluva konzultačních hodin, kdy si učitel zve žáka na konkrétní termín v případě, že žák potřebuje opakovaně vysvětlit probírané učivo, učitel zve rodiče současně se žákem, aby je informoval o pravidlech práce, aby se s rodiči dohodl, jak mohou své dítě podpořit. Při selhání všech výše zmíněných podpůrných opatření je nezbytné opakování ročníku.

2. Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření

Cíle:

- předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku
- předcházet závislosti na návykových látkách a zdravotním problémům způsobených v důsledku konzumace drog
- oddálit první kontakt s návykovými látkami, snižovat poptávku po OPL
- podporovat žáky v jejich nápadech, potřebách a tvořivosti
- aktivizovat žáky k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem

Ukazatele úspěchu:

- mezi žáky nekolují „zažité“ mýty o drogách
- žáci mají reálný obraz „světa drog“ – znají negativa i pozitiva OPL
- počet experimentů s drogou je nižší oproti standardu – normálu
- ve škole je zdravé motivující prostředí, utvářené za pomoci žáků, vycházející z jejich nápadů a potřeb
- žáci vyhledávají pravidelné zájmy a činnosti mimo školu (kroužky, sport...)
- škola za spoluúčasti žáků pořádá zábavné akce, výlety, exkurze, mimoškolní aktivity
- žáci se aktivně zapojují do protidrogové prevence

- žáci mají zájem o návštěvy odborníků, mají potřebu diskutovat o problematice s učiteli
- žáci jsou dobře informováni a vědí na koho se v případě potíží obrátit

3. Prevence šikany - posilování a rozvoj mezilidských vztahů

Prevence projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu

Cíle:

- předcházet šikaně – jejím projevům, stádiím a formám
- předcházet projevům xenofobie, rasismu a antisemitismu
- upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života
- vyvracet předsudky a pěstovat úctu k životu
- posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy
- podporovat v žácích jejich přirozenou zvědavost a potřebu poznávat nové
- zajistit bezpečnost žáků o přestávkách a skrytých místech školy (např. dozorem)
- účinně a profesionálně postupovat při rozpoznání šikany v souladu s pokyny MŠMT
- šířit objektivní, pravdivé informace o extremistických organizacích, nebezpečných ideologiích, sektách, náboženstvích, apod.

Ukazatele úspěchu:

- mezi žáky nebudí šikana
- žáci mají zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k okolí a ostatním
- žáci samostatně myslí a rozhodují se, jsou tolerantní
- žáci mají zájem a potřebu pospolitosti třídy (společné akce, výlety,..)
- na půdě školy panuje důvěrná a bezpečná atmosféra
- žáci se zajímají o multikulturní společnost a postoje (rasismus, xenofobie...)
- žáci mají zájem o různá náboženství a kultury
- žáci mají dostatek informací a znají rizika extremistických organizací, ideologií, sekt...
- žáci jsou ochotni řešit své konflikty a nedorozumění dohodou a pod pedagogickým vedením najít řešení

- žáci jeví zájem o návštěvy odborníků

4. Prevence rizikového sexuálního chování a závažných virových onemocnění,

Prevence sexuálního zneužívání a týrání - sexuální výchova

Cíle:

- předcházet rizikům předčasného sexuálního života – právní odpovědnost, citová nevyzrállost, antikoncepce, potraty,...
- posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska..
- předcházet rizikům souvisejících s tělesnými a psychickými změnami – porozumění a péče o své tělo - ducha, informace o přirozených vývojových změnách, gynekologie, sexuologie a venerologie,...
- předcházet rizikům sexuálního zneužívání, týrání a zanedbávání – pedofilie, sexuálního zneužívání, pornografie, znásilnění,...
- předkládat témata sexuální výchovy jako přirozenou věc – pohlavní styk, odlišnosti obou pohlaví, homosexualita, úchytky,...
- podporovat zdravé sebevědomí žáků a citlivě přistupovat k jejich problémům (první vztahy - lásky, růst a změny sekundárních pohl. znaků,...)

Ukazatele úspěchu:

- žáci lépe rozumí svým citům a tělesným změnám – nestydí se za ně...
- žáci dokáží říci NE a umějí ho i přijmout – asertivní jednání
- žáci dokáží rozlišit pozitiva a negativa sexuálního jednání (fyzická a psychická stránka)
- žáci k sexu zaujmají zodpovědný postoj – znají rizika i pozitiva
- žáci dávají přednost dlouhodobým vztahům postavených na lásce, partnerství a přátelství
- žáci mají kladný postoj k obecně uznávaným hodnotám – rodina, mateřství...
- žáci se orientují v problematice sexuální výchovy, vědí na koho se obrátit s problémy apod.

- žáci mají zájem o návštěvy odborníků, mají potřebu diskutovat o problematice s učiteli

5. Prevence kriminality a delikvence (dle pokynu MŠMT), právní odpovědnost

Cíle:

- vysvětlit a popsat základní projevy kriminality a delikvence (krádeže, násilí, vandalismus,...)
- vysvětlit jednotlivé dílčí mechanismy a dynamiku trestných činů, přestupků (co se děje před, proč, co se děje potom, jak se cítí oběť,...)
- předkládat a vysvětlovat modelové situace a zasazovat chování ve vztahu k normalitě a společenské normě
- podporovat a zapojovat se do projektů realizovaných jinými subjekty (např. policií,...)
- zasvětit žáky do základních ustanovení Trestního zákoníku, Školního řádu, řádu obecně.
- zasadit se o to, aby žáci znali svá práva a povinnosti ve společnosti - dětská práva, Chartu práv dítěte, Ústavu ČR apod.
- upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování
- předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákona a být morální podporou

Ukazatele úspěchu:

- žáci si jsou vědomi následků spáchání přestupku a trestného činu
- žáci znají školní řád a jsou srozuměni s důsledky případného porušení
- žáci respektují, znají základní lidská práva a hodnoty společenského chování
- žáci vědí, na koho se obrátit v případě potíží a to nejen na půdě školy
- škola má nižší výskyt kriminality
- žáci mají důvěru v pedagogický sbor

6. Prevence záškoláctví

Cíle:

- snížit počet zameškaných hodin
- posilovat hodnotu vzdělání
- postupovat podle ŠŘ a pokynů MŠMT při řešení neomluvené školní docházky (od třídního učitele, výchovného poradce, rodiče, oddělení sociálně právní ochrany dětí MěÚ až po policii)
- spolupracovat s jinými subjekty na dodržování povinné školní docházky (sociální odbor, policie)

Ukazatele úspěchu:

- počet zameškaných neomluvených hodin je nízký
- žáci jeví zájem o výuku a jiné školní aktivity - cítí potřebu vzdělání
- škola má dobré vztahy s úřady a jinými subjekty
- škola má vypracovaný plán a postupy, jak řešit neomluvenou docházku

7. Zdravý životní styl

Prevence vzniku poruch příjmu potravy

Ekologie

Cíle:

- podporovat zdravý životní styl žáků – životospráva, hygiena, duševní hygiena, režim dne, stres,...
- upevňovat kladný vztah ke svému tělu
- seznámit žáky s různými styly života – vrcholový sport, modelky (plastická chirurgie), vegetariánství, život v komunitách,...
- předcházet negativním vlivům medií a reklamy (tisk, TV, PC) – ideál krásy, odtržení od reality, módní trendy atd.
- předcházet vzniku poruch příjmu potravy – anorexie, bulimie, diety, obezita,...

- upevňovat a rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí – ekologii
- naučit žáky poskytnout první pomoc a orientovat se v integrovaném záchranném systému

Ukazatele úspěchu:

- žáci mají zájem o zdravý životní styl – účelně využívají svůj volný čas, umějí odpočívat – relaxovat...
- žáci dbají o svůj zevnějšek a tělo (aktivně sportují, vyhledávají pohyb...)
- žáci znají negativa a pozitiva různých stylů života
- žáci přemýšlí o vlivu medií a reklamy na jejich život a mají potřebu o tom diskutovat
- žáci mají kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí

8. Prevence virtuálních drog - patologického hráčství a závislosti na počítačových hrách

Cíle:

- seznámit žáky se základními pojmy virtuálních drog – TV, PC, Reality show, výherní automaty, sázení,...
- předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání virtuálních drog – znečitlivění, ztráta reality, snížení sebekontroly, násilí, závislost, gambling,...
- stanovit a posilovat v žácích pravidla pro užívání virtuálních drog
- podporovat počítačové hry, filmy s kladnými stránkami obsahu (postřeh, vědomosti, koordinace pohybů, soustředění...)

Ukazatele úspěchu:

- žáci znají základní pojmy, pozitiva a negativa virtuálních drog
- žáci si jsou vědomi pravidel pro užívání virtuálních drog a znají následky jejich porušování
- žáci nevyhledávají pouze hry s tematikou násilí, zabíjení a dalších kriminálních činů

Primární prevence v rámci jednotlivých předmětů – I. stupeň

Primární prevenci na prvním stupni má na starosti třídní učitel. S jednotlivými tématy se děti setkávají především v prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Při výuce lze využít různých metod, např. výklad, předávání informací, samostatnou práci, práci ve skupině.

- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě
- všestranný rozvoj osobnosti žáka
- důraz na spolupráci s rodiči
- osvojování a upevňování základních návyků v rámci – hygiena, životospráva, sdělení základních informací z oblasti prevence experimentování s alkoholem a cigaretami
- základy etické a právní výchovy
- zaměření pozornosti na včasné odhalování specifických poruch učení nebo i jiných postižení
- soustředěnost na včasné diagnostikování sociálně patologických problémů ve třídních kolektivech
- široká nabídka volnočasových aktivit
- návštěvy filmových a divadelních představení, koncertů, besed apod. Účast v soutěžích výtvarných, sportovních apod.
- zaměření na dopravní výchovu – pravidla BESIP

Primární prevence v rámci jednotlivých předmětů – II. stupeň

Práce na druhém stupni je velmi náročná na koordinaci, tak aby byla probrána všechna témata, ale zároveň nedocházelo k jejich překrývání a přesycení žáků informacemi. S tématy z oblasti prevence se pracuje v předmětech výchova k občanství, výchova ke zdraví, přírodopis, chemie, dějepis, český jazyk a literatura. K práci s tématy lze využít metod výkladu, samostatné práce, práce s médii, práce ve skupině, hraní scének, besed, přednášek.

Úkoly a činnost učitelů a jiných pedagogických pracovníků

- posílení úlohy učitelů v oblasti tvorby pozitivního sociálního klimatu; včasná diagnostika a intervence při riziku vzniku sociálně patologických jevů a kooperace s odborníky při jejich řešení; zejména spolupráce s výchovným poradcem a třídními učiteli

- věnování dostatečné pozornosti problematickým skupinám žáků nebo jednotlivcům; odhalování projevů asociálního chování mezi žáky; obzvláštní důraz na prevenci šikany
- v rámci prevence kouření je třeba žákům poskytnout co největší množství informací
- předcházení záškoláctví pečlivým sledováním opakujících se i krátkodobých absencí žáků
- sebevzdělávání učitelů v metodikách preventivní výchovy a vedení k zdravému životnímu stylu v souladu s Národními vzdělávacími osnovami pro oblast prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže
- shromažďování a zpřístupňování materiálů pro pedagogický sbor
- aktivní zapojení vedení školy i kolegů do tohoto programu

Aktivity pro žáky

- výchova k odpovědnosti za zdraví své i ostatních; vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů chování
- věnování zvýšené pozornosti prevenci možného vzniku závislosti na nikotinu a dalších návykových látkách; osvěta v rámci hodin VO, VZ a dále i třídnických hodin
- znalosti a dovednosti vedoucí k rozvíjení a dodržování správné životosprávy; dostatečná informovanost o poruchách příjmu potravy, mentální anorexii a bulimii
- účast na akcích zaměřených na prezentaci národnostních menšin; problematika rasismu a xenofobie.
- navozování příznivého společenského klimatu ve třídních kolektivech formou organizování výletů, exkurzí, lyžařského výcvikového kurzu, atd.
- účast žáků na vědomostních, sportovních a jiných soutěžích
- zaměření na dopravní výchovu – pravidla BESIP
- vedení žáků k ekologicky uvědomělému smýšlení

Měsíční plán preventivních aktivit pro konkrétní cílové skupiny:

ZÁŘÍ 2025 – LISTOPAD 2025

Téma: drogová závislost, alkohol, kouření

Realizace preventivních aktivit:

- učitelé 1. a 2. stupně zařadí témata do výuky
- metodik prevence připraví pro žáky dotazníky, které souvisí s daným tématem
- metodik prevence zajistí interaktivní preventivní program pro žáky 2. stupně
- informačně výchovný pořad nazvaný „VSTUPTĚ PROSÍM“ – 9. a 8. ročníky

PROSINEC 2025 – ÚNOR 2026

Téma: kriminalita, vandalismus, záškoláctví

Realizace preventivních aktivit:

- Učitelé 1. a 2. stupně zařadí témata do výuky.
- Metodik prevence zajistí interaktivní preventivní program pro žáky 2. stupně.
- Metodik prevence zajistí interaktivní preventivní program pro žáky 2. stupně ve spolupráci s Policií ČR.

BŘEZEN 2026 – DUBEN 2026

Téma: šikana, kyberšikana, agresivita, násilí

Realizace preventivních aktivit:

- Učitelé 1. a 2. stupně zařadí témata do výuky.
- Projektový den – prezentace a vyhodnocení vyrobených preventivních materiálů
- Metodik prevence zajistí interaktivní preventivní program pro žáky 2. stupně

KVĚTEN 2026 – ČERVEN 2026

Téma: sebepoškozování, poruchy příjmu potravy, zdravý životní styl

Realizace preventivních aktivit:

- Učitelé 1. a 2. stupně zařadí témata do výuky.
- Metodik prevence zajistí interaktivní preventivní program pro žáky 2. stupně.

Měsíční plán se může během školního roku měnit a přizpůsobit daným okolnostem, požadavkům vyučujících a školnímu klimatu.

Doplňkové a volnočasové aktivity, ostatní akce školy související s prevencí rizikového chování:

Poznámka k realizaci preventivních aktivit:

Všechny aktivity by měly především vycházet ze zásad residenčního – tedy odolnost posilujícího přístupu. To znamená, že je důležité, aby žáci znali objektivní informace bez zbytečného zastrašování a zveličování problémů – rizika, kterým se svým chováním musí znát také, ale doporučuje se pouze informativní forma.

U žáků se snažíme rozvíjet pozitivní vlastnosti osobnosti, odolnost, techniky odmítání, asertivitu a zdravou komunikaci, tak aby v prostředí, kde jsou vystaveni rizikovému jednání, obstáli co nejlépe. Je důležité, aby žáci dostali informace o místech, kde mohou nalézt pomoc v případě potřeby.

Analýza současného stavu

Pro zjištění aktuálních potřeb školy a vytyčení cílů v oblasti prevence rizikového chování žáků je důležité pravidelně provádět analýzu aktuálního stavu. Ke zjištění současného stavu projevů rizikového chování žáků školy využíváme nestandardizované metody.

V nadcházejícím školním roce pokračovat v motivaci k pozitivnímu přístupu ke zdravému životnímu stylu. Na prvním stupni je nutné se již zaměřit na záškoláctví, zásady zdravého životního stylu, uvědomit si hodnoty zdraví. Na druhém stupni toto povědomí a znalosti

prohlubovat. Klást důraz na negativní vliv kouření na zdraví, vést žáky k životu bez závislostí, dostatek pozornosti věnovat též poruchám příjmu potravy a pozitivnímu vnímání vlastního těla. V neposlední řadě je třeba se zaměřit na oblast virtuálního světa a pohyb žáků po internetu – sdílení informací, fotografií, komunikace s neznámými lidmi, seznamování se na internetu, útoky a napadání v rámci této komunikace.

Na třídních schůzkách:

Zdůraznit potřebu spolupráce rodič – třídní učitel, a to v oblasti prevence záškoláctví. Zdůraznit včasné omlouvání žáků. Poskytnout rodičům základní informace k návykovým látkám, šikaně a kyberšikaně. Požádat rodiče o podporu školy.

Aktivity a formy práce k osvojení preventivních ochranných kompetencí

Dovednosti, znalosti a postoje, které si žáci osvojí, korespondují vždy s věkem a navazují na předešlé zkušenosti. Využití podnětů otevřené výuky, projektová výuka, integrované tematické vyučování ve smysluplných celcích, kooperativní vyučování, využití kritického myšlení, samostatná práce žáků, svobodná tvůrčí práce dětí. Aktivity zaměřené na poskytování informací v rámci vzdělávacího procesu, témata jsou zapracována do vzdělávacích plánů jednotlivých předmětů: výchova ke zdraví, výchova k občanství, přírodopis, chemie, přírodověda a vlastivěda, český jazyk, prvouka, výtvarná výchova, tělesná výchova. Zlepšovat příznivé klima ve třídních kolektivech formou organizování výletů, exkurzí, projektových dnů, soutěží. Nabízet volnočasové aktivity, kroužky, sportovní aktivity, organizovat soutěže. Nabízet zdravý přestávkový režim v době mezi vyučovacími jednotkami. Poskytovat poradenskou činnost přímo ve škole, spolupracovat s PPP a Policií ČR.

Identifikační údaje Výchovného poradce

Výchovná poradce: Mgr. Petr Brada

Konzultační hodiny: Středa: 10:00 – 11:40

Telefonický kontakt: +420 608 868 619

E-mail: petr.brada@seznam.cz

Trvalé úkoly:

- Sledovat profesionální orientaci vycházejících žáků, seznamovat je s možnými učebními obory.
- Seznámit rodiče žáků s možnostmi umístění na odborných učilištích (schůzky s rodiči vycházejících žáků /říjen, leden/)
- Trvale spolupracovat s třídními učiteli a pedagogickými asistenty školy při řešení výchovných problémů.
- Podílet se na řešení sociálně patologických jevů u jednotlivých žáků (spolupráce se školním metodikem prevence)
- Předcházet projevům šikany, náznakům a projevům rasizmu, vést žáky ke snášenlivosti a vzájemné pomoci.
- Sledovat odborný tisk, upozorňovat třídní učitele na zajímavé názory publikované v tisku.
- Umožnit náborovým pracovníkům z odborných učilišť setkání se žáky školy.
- Navštívit Veletrh středních škol a zaměstnanosti – „ARTIFEX – veletrh středních škol a zaměstnanosti 2023“

- Navštívit společně se žáky učiliště, na která se v daném školním roce hlásí (Exkurze do učilišť, Dny otevřených dveří)
- Využívat nástěnky výchovného poradenství a průběžně ji společně se žáky aktualizovat.
- Být trvale v kontaktu s vycházejícími žáky a informovat je o aktuálních změnách, radit a pomáhat při řešení problematiky související s volbou povolání.
- Trvale spolupracovat s vedením školy v otázkách výchovy a vzdělávání žáků a při řešení záškoláctví.
- Usilovat o to, aby žáci, kteří mají v nižších ročnících již splněných 9 let školní docházky školu neopouštěli, ale dosáhli úplného základního vzdělání.

Časový plán práce:

ZÁŘÍ

- Provéřit konečné umístění žáků v jednotlivých středních školách z minulého školního roku, do kterých byli přijati. Vytvoření přehledu.
- Zpracovat evidenci vycházejících žáků. Zajistit seznamy žáků 7., 8. a 9. ročníku.
- Seznámit pedagogickou radu (metodické sdružení) s úkoly výchovného poradenství a s konečným umístěním žáků z minulého školního roku.
- Vytvořit nástěnku s danou tematikou.

ŘÍJEN

- Průzkum profesních zájmů vycházejících žáků, zpracování přehledu.
- Individuální pohovory se žáky a rodiči žáků, kteří mají ukončenou povinnou školní docházku již v nižším ročníku.
- Evidovat žáky nižších ročníků, kteří již mají 9 let povinné školní docházky.
- Schůzka rodičů vycházejících žáků – informace o oborech, informovat mimo jiné také o možnosti rodičů společně s námi jednotlivá učiliště navštívit.
- Účastnit se školení výchovných poradců.

LISTOPAD

- Veletrh středních škol a zaměstnanosti ARTIFEX – středních škol a zaměstnanosti 2022
- Individuální pohovory se žáky a rodiči vycházejících žáků.
- Apelovat na rodiče a žáky, kteří mají již splněných 9 let školní docházky, aby pokračovali ve studiu a zajistit vyplnění žádosti o prodloužení povinné školní docházky k dosažení úplného základního vzdělání.
- Podílet se na realizaci opatření k odstranění negativních jevů žáků (závěry z jednání pedagogické rady).
- Kontaktovat učiliště, o jejich obory mají žáci zájem a vypracovat harmonogram jejich návštěv.
- Besedy žáků s náborovými pracovníky jednotlivých učilišť.

PROSINEC

- Exkurze do učilišť.
- Dny otevřených dveří.
- Účast na soutěži „Řemeslo má zlaté dno 2024“ – SOŠ Bruntál
- Aktualizace nástěnky – „Kam si dám přihlášku“.
- Předání Atlasu školství na školní rok 2025/2026 žákům.

LEDEN

- Metodická pomoc při doplnění osobních listů žáků.
- Seznámit pedagogický sbor s výsledky průzkumu profesních zájmů žáků. Zpracovat přehled.
- Předání přihlášek vycházejících žáků do učebních oborů třídním učitelům k vyplnění osobních dat žáků.
- Vyplnění přihlášek žáků na SS (doplnění názvů škol, adres, kódů a názvů oborů)
- Účastnit se porady na realizaci opatření pedagogické rady k sociálně patologickým jevům.
- Schůzky s rodiči vycházejících žáků – upřesnění oborů vycházejících žáků, vyplnění přihlášky (možnost vyplnění více přihlášek na více oborů).

ÚNOR

- Zkontrolovat úplnost přihlášek, zajistit podpis ředitelky školy a předat přihlášky k podpisu rodičů a vyjádření lékaře.
- Odeslat přihlášky do vybraných škol. *(Nezbytné je odeslat společně s přihláškou doporučení do učebního oboru)*
- Příprava zápisových lístků

BŘEZEN

- Prezentovat přihlášky žáků do učebních oborů na nástěnce.
- Kontrola působnosti opatření k prevenci výskytu sociálně patologických jevů.

DUBEN

- Kontrola a evidence přijetí žáků do učebních oborů.
- Vydání zápisových lístků rodičům (ZZ) - proti podpisu, jejich evidence, podání instrukcí rodičům ohledně manipulace se zápisovým lístkem
- Individuální pohovory s rodiči žáků, kteří nebyli přijati.
- Mapovat 1. kolo přijímacích řízení na SŠ a odborných učilištích.
- Informovat o 2. kole přijímacího řízení.

KVĚTEN

- Mapování profesních zájmů žáků 8. ročníků.
- Aktualizace nástěnky.
- Prezentace nabídek 2. kola přijímacího řízení.
- Vyplnění nových přihlášek neúspěšných žáků.

ČERVEN

- Pomoc a metodické rady při uzavírání osobních spisů žáků za školní rok.
- Řešení eventuálních změn (změna bydliště, učiliště apod.)
- Vypracování závěrečného shrnutí o rozmístění žáků na střední školy ve stávajícím školním roce.

- Seznámení pedagogické rady s činností výchovného poradce a prezentace umístění žáků do vybraných škol.

Evaluace programu poradenských služeb

Evaluace je systematické shromažďování, analyzování a interpretování informací o průběhu intervence a jeho možných účincích. Evaluaci provádí členové týmu.

Hodnotíme, zda bylo dosaženo cílů.

Byl program úspěšný?

Co ovlivnilo, zkomplikovalo program?

Bylo skutečně dosaženo stanoveného cíle?

Budu opakovat tento postup, přístup?

Odpovídá program potřebám prevence školy pro příští rok?

Na co se příští rok zaměříme?

Dále hodnotíme, jak se povedlo naplánované akce provést.

Počty aktivit

Počty účastníků

Finanční prostředky

Hodnotíme změny v postojích a přístupech žáků, změny v názorech a myšlení žáků, na něž byla prevence zaměřena.

Každou pořádanou akci hodnotíme hned po proběhnutí.

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Rozšířený seznam platných předpisů pro oblast prevence rizikového chování

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých záležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb

Vyhláška MŠMT ČR č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků, studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných

Vyhláška č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí

Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání

Vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

Vyhláška **317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb. a č. 329/2013 Sb.**

Vyhláška č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí

Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů

Vyhláška č. 458/2005 Sb., kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče

Vyhláška č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních

Vnitroresortní předpisy a dokumenty

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních

Pedagogové proti drogám – Program preventivních aktivit uplatňovaných ve školách a školských zařízeních (MŠMT 1999))

Evaluace a diagnostika preventivních programů (MŠMT 2002)

Ministerstvo zdravotnictví

Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými toxikomaniemi a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Ministerstvo financí

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů

Ministerstvo spravedlnosti

Trestní zákon č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 114/1999 Sb., kterým se pro účely trestního zákona stanoví, co se považuje za jedy, nakažlivé choroby a škůdce

Zákon č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů

Ministerstvo vnitra

Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů

Zákoník práce č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 469/2002 Sb., kterým se stanoví katalog prací a kvalifikační předpoklady a kterým se mění nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Usnesení č. 2/1993 Sb., Předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součást ústavního pořádku ČR, ve znění pozdějších předpisů